

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl dne 11. února 2016 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Governace a soudců Zdeňky Havlíčkové a Jitky Kuchařové v hlavním líčení t a k t o :

Obžalovaný

XXX,

nar. XXX, trvale bytem XXX,

je vinen, že

dne 4. 7. 2015 v době kolem 13.05 hod. na pozemní komunikaci č. III/2984 mezi obcemi Ráby a Kunětice, okres Pardubice, unaven a v ne zcela dobrém zdravotním stavu, kterého si byl vědom, řídil vlastní užitkové motorové vozidlo (dodávku) tov. zn. XXX, RZV XXX, v km 3,145 zmíněné pozemní komunikace za vyústěním cyklostezek se plně nevěnoval řízení, zřejmě usnul, ztratil kontrolu nad vedením vozidla v přímém směru a přejel plynule do protisměrné části komunikace, kde se u levého okraje komunikace střetl nejprve levým předním rohem vozidla s nezletilým cyklistou XXX, nar. XXX, jedoucím v opačném směru na dětském jízdním kole zn. XXX, který byl nárazem odhozen vlevo do silničního příkopu, a následně čelně s cyklistkou XXX, nar. XXX, jedoucí v opačném směru na jízdním kole zn. XXX, která v důsledku střetu upadla na kapotu a čelní sklo vozidla a poté před přední část vozidla, kde došlo k jejímu přejetí vozidlem,

tímto jednáním obviněný porušil ustanovení § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

a při dopravní nehodě utrpěli

poškozená XXX především těžká poranění hrudníku, břicha a dolních končetin, kterým v důsledku úrazového a krvácivého šoku na místě nehody i přes včasné poskytnutí laické i odborné pomoci podlehla,

a

nezletilý poškozený XXX poranění spočívající především v otevřené tříštivé zlomenině levé stehenní kosti, otřesu mozku, zhmoždění plic a vícečetných zlomeninách obličejového skeletu, které si vyžádalo operační zákrok – osteosyntézu – poraněné stehenní kosti dne 5. 7. 2015, hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové od 4. 7. 2015 do 23. 8. 2015 s následným propuštěním do domácího léčení a s předpokládanou délkou léčby, resp. podstatného omezení na běžném způsobu života, po dobu nejméně 3-4 měsíců v důsledku bolesti poraněných míst a výrazně snížené pohyblivosti,

tedy

- jinému z nedbalosti způsobil smrt a tento čin spáchal proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,
- jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví a tento čin spáchal proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

čímž spáchal

- přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku,
- přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce trvání **tří (3) roky nepodmíněně.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazuje do **věznice s dohledem.**

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku se ukládá trest zákazu činnosti ve formě zákazu řízení všech motorových vozidel v délce trvání **sedm (7) let**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit škodu poškozené Odborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, se sídlem v Praze 4, Roškotova 1225/1, ve výši 85.521 Kč a 2.875 Kč.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit škodu poškozenému XXX, nar. XXX, bytem XXX, ve formě bolestného ve výši 58.079,17 Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený XXX odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu škody ve formě bolestného na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit nemajetkovou újmu ve smyslu § 2959 občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) poškozeným :

XXX, XXX, ve výši 5.000.000 Kč,

XXX, nar. XXX, bytem XXX, ve výši 4.000.000 Kč,

XXX, nar. XXX, bytem XXX, ve výši 2.000.000 Kč,

XXX, nar. XXX, bytem XXX, ve výši 2.000.000 Kč,

XXX, nar. XXX, bytem XXX, ve výši 240.000 Kč,

XXX, nar. XXX, bytem XXX, ve výši 240.000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Z důkazů provedených v hlavním líčení považoval soud za prokázané, že obžalovaný dne 4. 7. 2015 v době kolem 13.05 hod. na pozemní komunikaci č. III/2984 mezi obcemi Ráby a Kunětice, okres Pardubice, unaven a v ne zcela dobrém zdravotním stavu, kterého si byl vědom, řídil vlastní užitkové motorové vozidlo (dodávku) tov. zn. XXX, v km 3,145 zmíněné pozemní komunikace za vyústěním cyklostezek se plně nevěnoval řízení, zřejmě usnul, ztratil kontrolu nad vedením vozidla v přímém směru a přejel plynule do protisměrné části komunikace, kde se u levého okraje komunikace střetl nejprve levým předním rohem vozidla s nezletilým cyklistou XXX, nar. XXX, jedoucím v opačném směru na dětském jízdním kole a následně čelně s cyklistkou XXX, nar. XXX, která v důsledku střetu upadla na kapotu a čelní sklo vozidla a poté před přední část vozidla, kde došlo k jejímu přejetí vozidlem a tímto jednáním obžalovaný porušil ustanovení § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších

předpisů, přičemž při dopravní nehodě utrpěla XXX těžká poranění, kterým v důsledku úrazového a krvácivého šoku na místě nehody i přes včasné poskytnutí laické i odborné pomoci podlehla a XXX utrpěl poranění spočívající především v otevřené tříštivé zlomenině levé stehenní kosti, otřesu mozku, zhmoždění plic a vícečetných zlomeninách obličejového skeletu, které si vyžádalo operační zákrok – osteosyntézu – poraněné stehenní kosti dne 5. 7. 2015, hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové od 4. 7. 2015 do 23. 8. 2015 s následným propuštěním do domácího léčení a s předpokládanou délkou léčby, resp. podstatného omezení na běžném způsobu života, po dobu nejméně 3-4 měsíců v důsledku bolesti poraněných míst a výrazně snížené pohyblivosti.

Obžalovaný vypověděl, že k místu dopravní nehody se blížil rychlostí asi 40-50 km/hodinu, věděl o vyústění cyklostezky, kde je zvýšený výskyt cyklistů a bruslařů, na další úsek své jízdy si však nepamatuje, probral se až po střetu, když byl již se svým vozidlem v příkopu, po vystoupení z vozidla se chtěl přiblížit k místu nehody, byl však vykázán lidmi, a proto si sednul ke svému vozidlu do příkopu, kde vyčkal na příjezd PČR a záchranné služby, dechovou zkouškou bylo naměřeno u něho 0,18 a později 0,16 promile alkoholu v dechu, alkohol však žádný nekonzumoval, použil dýchací sprej z důvodu vlastní dechové nedostatečnosti. Obžalovaný dále vypověděl, že z dlouholeté životní řidičské praxe ví, kdy přichází únava, spánek, v dané chvíli se však pro něj jednalo o zcela náhlou a neznámou situaci, kterou popsal jako „ že vystoupil z vlastního těla “, cyklisty před nehodou vůbec nezaregistroval, stejně jako samotný střet s nimi, po nehodě se cítil hodně rozrušený, závada na vozidle, která by mohla způsobit nehodu, podle jeho názoru nebyla, během jízdy se vozidlo chovalo normálně, povětrnostní podmínky byly dobré, bylo však veliké vedro, dále se obžalovaný vyjádřil ke svým běžným činnostem z předmětného dne. Obžalovaný potvrdil, že obdobný stav, jako v době nehody, nikdy před ani po nehodě nezažil.

Vina obžalovaného je prokázána výpovědí svědků, znaleckým posudkem z oboru soudního lékařství a protokolem o nehodě v silničním provozu a zpracovanou fotodokumentací. Svědkyně XXX vypověděla, že společně s posádkou záchranné služby, u které 20 let jako zdravotní sestra pracuje, přijeli na místo dopravní nehody, kde byla zraněná cyklistka resuscitována policistou a u zraněného dítěte byli svědci dopravní nehody, přičemž ona společně s řidičem a lékařkou začali oživovat cyklistku, která ležela v příkopě s rozsáhlým zraněním hrudníku, lékařka ji zaintubovala a odešla ke zraněnému dítěti, u kterého byla až do příjezdu letecké záchranné služby, přičemž resuscitace cyklistky pokračovala asi 30 minut a poté byla ukončena z důvodu konstatování její smrti. Svědkyně XXX dále vypověděla, že v době po jejich příjezdu na místo nehody přišel obžalovaný, řidič dodávky, k místu, kde probíhala resuscitace cyklistky a ptal se na zdravotní stav cyklistky, přičemž svědkyně v tu dobu ještě nevěděla, že se jedná o řidiče, který měl účast na dopravní nehodě, nicméně po ukončení resuscitace a odvozu nezletilého cyklisty se věnovali také obžalovanému, který seděl u svého vozidla, a kterého převzali do vozidla záchranné služby, které bylo klimatizováno, a to k provedení základních vyšetření ve smyslu měření základních životních funkcí, kdy řidič nejevil žádné známky zranění a na nic si nestěžoval, donesli mu pití a umožnili použít toaletu, obžalovaný nejevil ani známky roztěkanosti, spíše nebyl zcela orientován všemi následky dopravní nehody, na místě se k příčinám dopravní nehody nevyjadřoval, po jejich příjezdu na místě dopravní nehody chodil, žádnou svoji vlastní

indispozici v době dopravní nehody, ani předtím, nezmiňoval, nepůsobil jako člověk, který by prodělal zdravotní kolaps. Svědek **XXX** vypověděl, že jako řidič rychlé záchranné služby přijel na místo asi 7 minut po výzvě, přičemž na místě převzali resuscitaci zraněné cyklistky, která však již byla bez srdeční akce, lékařka se později věnovala nezletilému chlapci a na místě za nimi chodil nějaký starší pán, který se ptal, jak situace vypadá, proto jej požádali, ať je nechá pracovat, přičemž později zjistili, že se jednalo o řidiče, který měl také účast na dopravní nehodě, následně se ho ptali, jaký je jeho zdravotní stav, zda nechce pomoci, na nic nestěžoval, byl při vědomí, změřili mu základní životní funkce a všechno bylo v pořádku. Svědkyně **XXX**, ošetřující lékařka záchranné služby, vypověděla, že se na místo dopravní nehody dostala společně s posádkou záchranné služby, s obžalovaným přišla do kontaktu asi 40 minut po jejich příjezdu na místo nehody, protože ihned po příjezdu prováděla resuscitaci zraněné cyklistky a později zajišťovala péči o nezletilého cyklistu a teprve po jejich odvozu se vrátila do sanity, kde byla přítomna zdravotní sestra **XXX**, která již prováděla základní měření obžalovanému, tedy řidiči dodávky, který měl na dopravní nehodě účast, přičemž lékařka se ho ptala, zda jej něco bolí či zda mu špatně, odpověděl, že ne, na nic nestěžoval, všechny jeho naměřené hodnoty vykazovaly normální stav, jeho převoz do nemocnice Pardubice nebyl ze zdravotního hlediska indikován, nicméně vzhledem ke skutečnosti, že se posádka do nemocnice vracela, tak tento odvoz obžalovanému na další vyšetření nabídl, obžalovaný působil na místě lhostejným až nezúčastněným dojmem, odpovídal však přiléhavě, jeho stav žádné pochybnosti o zdraví nezbuzoval, pokud by se jednalo o osobu po prodělaném kolapsovém stavu, pak by nepochybně nebyl schopen na místě nehody chodit, a to prakticky ihned po příjezdu záchranné služby. Svědkyně **XXX** vypověděla, že v den nehody jela ve vozidle se svým manželem směrem od obce Kunětice, a protože má vystudovanou střední zdravotnickou školu, pak při dopravní nehodě, jejíž následky z vozidla viděla, chtěla pomoci, a proto z vozidla vystoupila a asi 10 minut se podílela na resuscitaci cyklistky do příjezdu záchranné služby, přičemž řidiče dodávky, obžalovaného, zná a tento řidič se jí v době, kdy se pokoušela oživit cyklistku, přišel zeptat, jak to s paní vypadá a pak šel na místě někam telefonovat, nepůsobil zraněně ani dezorientovaně. Svědkyně **XXX** dále doplnila, že asi 2 měsíce po této dopravní nehodě viděla obžalovaného opětovně řídit stejné dodávkové vozidlo, se kterým měl účast na dopravní nehodě, obžalovaného zná 15 let a poznala jej zcela bezpečně.

Dále byli vyslechnuti svědci, poškození, a to rodinní příslušníci zesnulé **XXX**, a příbuzní nezl. **XXX**, to zejména s ohledem na následky dopravní nehody pro jejich osoby a s tím související uplatněné nároky na náhradu škody. Svědek **XXX** vypověděl, že zesnulá **XXX** byla jeho matkou, **XXX** je jeho bratr, o dopravní nehodě se dozvěděl v den nehody od Policie České republiky telefonicky a od té doby se mu zcela změnil život, neboť přišel o rodinu, kdy se svojí matkou a bratrem sdílel společnou domácnost, přičemž od té doby žije sám, protože bratra převzal do péče jeho otec a on se tak se svým bratrem vídá jednou za 2 týdny na víkend, denně **XXX**. Svědek **XXX** vypověděl, že v důsledku následků dopravní nehody a smrti **XXX** převzal do své výchovy vlastního syna **XXX**, s jehož matkou **XXX**, snaží se výchovu syna zvládnout a zajistit, **XXX**. Svědkyně **XXX** vypověděla, že zesnulá **XXX** byla její dcerou, v důsledku jejího úmrtí došlo ke zcela zásadní a nevratné doživotní změně jejího života, **XXX**. Svědkyně **XXX** vypověděla, že zesnulá **XXX** byla její o 9 let mladší sestrou, měli spolu velice intenzivní vztah, a to v dětství i v dospělosti, denně si telefonovaly, byly si nejbližšími osobami, trávily společně dovolené a rodinné

příležitosti, měly společné aktivity a známéXXX. Svědek **XXX** vypověděl, že zesnulá **XXX** byla jeho teta a její syn **XXX** jeho bratranec, přičemž ztráta tety je pro něj a celou rodinu obrovskou ztrátou, měli spolu intenzivní a blízký vztah, teta si s jeho matkou denně telefonovala a trávili spolu volný čas, rodinné oslavy, konkrétně pro svědka byla **XXX** ještě významným pomocníkem při jeho studiu, **XXX**. Svědek **XXX**, manžel **XXX**, vypověděl, že zesnulá **XXX** byla jeho švagrovou, kterou poznal v době, kdy jí bylo 15 let, potvrdil, že jeho manželka byla pro zesnulou vzorem a byl mezi nimi hluboký sourozenecký a kamarádský vztah a úmrtí švagrové je pro celou rodinu zcela zásadní ztrátou, která **XXX**. Všichni svědci, poškození a pozůstalí současně, rovněž založili do spisu prohlášení oběti o dopadech trestného činu na svoji osobu, ve kterých jednotlivé oblasti následků úmrtí **XXX** a navazující rodinné situace u **XXX** pro své osoby blíže rozvedli.

Vina obžalovaného je současně prokázána i záznamy o podaném vysvětlení osob, které byly při hlavním líčení podle § 211 odst. 6 tr. řádu čteny. Svědkyně **XXX** do úředního záznamu o podaném vysvětlení pouze popsala události předcházející dopravní nehodě (s obžalovaným trávila dopoledne) a uvedla, že obžalovaný byl před nehodou „v pohodě“, nic zvláštního na něm nepozorovala, obžalovaný nejevil známky podnapilosti, necítila z něho alkohol, žádný alkohol mu během dne nedala, viděla ho vypít 0,2-0,3 litru vody, o příčině nehody jí obžalovaný nic neřekl. Svědkyně **XXX** do úředního záznamu o podaném vysvětlení vypověděla, že dne 4. 7. 2015 v době kolem 13.00 hod. jela firemním vozidlem ze směru od obce Ráby na obec Kunětice, bylo denní světlo, komunikace byla suchá, viditelnost nebyla nijak snížena, jela jako třetí v koloně vozidel, ještě před vyústěním cyklostezky si všimla dvou osob na jízdnicích kolech, které jely ze směru od Kunětic na Ráby po pravém okraji vozovky ve svém směru jízdy, náhle uviděla, že vozidlo, které jelo jako první v koloně, prudce změnilo směr jízdy, přešlo do protisměru a narazilo do těch dvou osob, zastavila vozidlo, běžela na místo nehody, kde ležel chlapec, tomu začala poskytovat první pomoc. Svědkyně dále uvedla, že řidič vozidla, které narazilo do cyklistů, jel před nehodou zcela normálně, ničím ji nezaujal. Dále byli na úřední záznam o podaném vysvětlení vyslechnuti svědci **XXX**, **XXX**, **XXX**, **XXX**, **XXX**, **XXX**, **XXX** a **XXX**, kteří popsali dění na místě po dopravní nehodě, resp. průběh záchranných prací, a shodně uvedli, že příčinou dopravní nehody bylo náhlé, víceméně plynulé a bezdůvodné přejetí dodávky řízené obžalovaným do protisměru.

Soud provedl i listinné důkazy. Lékařskými zprávami Fakultní nemocnice Hradec Králové a odborným vyjádřením bylo prokázáno, že poškozený nezletilý **XXX** při dopravní nehodě utrpěl komoci mozku s poruchou vědomí, zlomeniny obličejového skeletu, ztrátové poranění zubů, kontuze v obou plicních křídlech, otevřenou tříštivou zlomeninu levé stehenní kosti, četné tržné rány a exkoriace na hlavě a končetinách. Poškozený byl hospitalizován od 4. 7. 2015 do 23. 8. 2015, podrobil se jedné operaci (osteosyntéza levého femuru), délka léčby je odhadována na 3-4 měsíce. K příčinám úmrtí poškozené **XXX** byly vypracovány znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, resp. odvětví toxikologie, které byly při hlavním líčení podle § 211 odst. 5 tr. řádu čteny. Dle závěrů posudků poškozená **XXX** utrpěla mnohačetná poranění, bezprostřední příčinou jejího úmrtí byl úrazový a krvácivý šok při polytraumatu hrudníku, břicha a dolních končetin. Předmětná poranění byla vzhledem k rozsahu, lokalizaci a charakteru smrtící pro svou všeobecnou povahu, neslučitelná s dalším životem. Nejzávažnějšími a smrtelnými byla poranění hrudníku. Smrti poškozené nebylo možné zabránit ani včasným poskytnutím laické či lékařské

resuscitace. Poškozená zemřela v přímé příčinné souvislosti s poraněními, která utrpěla při dopravní nehodě. Při pitvě poškozené nebyly zjištěny takové chorobné změny, které by způsobily smrt, nebo se na její smrti bezprostředně podílely. Smrtelná poranění poškozené vznikla tupým násilím o velké intenzitě, které působilo v největší míře na hrudník a horní část břicha, dále na pravý bérec a levé stehno. Výše popsaná dopravní nehoda dobře objasňuje charakter, rozsah i lokalizaci zjištěných poranění. Pitevní nález odpovídá nárazu přední části těla poškozené do pevné překážky a následnému přejetí těla. Toxikologickým vyšetřením byla vyloučena přítomnost etylalkoholu v tělních tekutinách poškozené XXX. Průběh resuscitace poškozené XXX na místě dopravní nehody je doložen záznamem o výjezdu ZZS Pardubického kraje. Odborným vyjádřením z oboru motorových vozidel, strojů a zařízení nebyla na vozidle XXX obviněného XXX zjištěna žádná technická závada, která by byla bezprostřední příčinou dopravní nehody. Průběh nehody tak, je detailně popsán ve výroku obžaloby, je rovněž prokazován protokolem o nehodě v silničním provozu a pořízenou fotodokumentací. Místem nehody je naprosto přehledný přímý úsek u km 3,145 pozemní komunikace č. III/2984 mezi obcemi Ráby a Kunětice. Komunikace je v dobrém technickém stavu, jízdní pruhy od sebe nejsou odděleny vodorovným dopravním značením. Řidičům ve výhledu nic nebrání. Orientačními dechovými zkouškami byla u obviněného XXX zjištěna přítomnost alkoholu v dechu, a to v 13.33 hod. hladina 0,18 ‰ a v 13.38 hladina 0,17 ‰. Následným laboratorním vyšetřením (krev odebrána v 15.10 hod.) již přítomnost alkoholu v krvi obžalovaného prokázána nebyla.

Z přílohového přestupkového spisu Magistrátu města Pardubic, sp. zn. OSA/P – 464/14-D, bylo zjištěno, že obžalovaný XXX dne 5. 3. 2014 zavinil na pozemní komunikaci mezi obcemi Kunětice a Počaply dopravní nehodu, neboť se plně nevěnoval řízení vozidla a s vozidlem přejel do protisměrné části pozemní komunikace, kde se střetl s protijedoucím vozidlem. V rámci ústního projednání přestupku obžalovaný vypověděl, že se plně nevěnoval řízení a nesledoval směr jízdy. Svědek XXX do úředního záznamu o podaném vysvětlení k výše uvedenému přestupku obžalovaného – mimo jiné – vypověděl, že obžalovaný po nehodě vystoupil z vozidla, požádal ho, aby nevolal policii, že si před jízdou dal panáka alkoholu a během jízdy asi omdlel, obžalovaný vozidlo vůbec neovládal a netušil, co se děje. Svědek XXX do úředního záznamu o podaném vysvětlení k výše uvedenému přestupku obžalovaného – mimo jiné – uvedl, že se mu obžalovaný XXX přiznal k tomu, že za jízdy usnul a naboural jiné auto. Při hlavním líčení obžalovaný předložil lékařskou zprávu ze dne 22. 1. 2016, ze které vyplývá, že toto vyšetření provedl internista a zadání obžalovaného bylo vyloučení narkolepsie, obžalovaný absolvoval vyšetření s normálním nálezem, byla u něho zjištěna obezita, XXX a v rámci zátěžového testu byla zjištěna průměrná výkonnost, pro vyloučení či zjištění narkolepsie byl obžalovaný odkázán na neurologa.

Soud neprovedl doplnění dokazování navržené obžalovaným ve formě znaleckého zkoumání obžalovaného znalcem z oboru neurologie, protože tento důkaz považoval za nadbytečný, tedy nevhodný. Obžalovaný se do doby dopravní nehody s žádným významnějším onemocněním v této oblasti neléčil, dosud žádnou neurologickou ambulanci ani nenavštívil, až dne 22. 1. 2016 (6 měsíců po nehodě) navštívil internistu s žádostí o vyloučení narkolepsie, když XXX. Je zřejmé, že v současné době neexistuje žádná metoda, jak by bylo možné ataku mikrosnání zpětně prokázat, o subjektivním stavu jedince před atakou je možné usuzovat pouze

nepřímo, na základě klinického vyšetření s přihlédnutím k údajům jedince o aktivitách předcházejících inkriminovanou dobu, k vyloučení přechodné poruchy vědomí, která by mohla být způsobena náhlým akutním selháním některého z tělesných systémů, je zapotřebí posoudit celkový zdravotní stav dotčené osoby v inkriminované době. V této souvislosti je podstatné, že obžalovaný byl bezprostředně po dopravní nehodě v péči zdravotnického personálu, předtím byl ihned v kontaktu se svědky na místě dopravní nehody a jeho stav byl všemi těmito svědky popisován jako rozrušený, případně neúčastněný, nicméně orientovaný místem a časem a také okolnostmi dopravní nehody, obžalovaný na místě nehody chodil, telefonoval, zajímal se o zdravotní stav cyklistky, jak shodně vypověděli zejména svědci XXX, XXX a XXX, všichni ze zdravotnické záchranné složky, kteří rovněž popsali příléhavé odpovědi obžalovaného na jejich dotazy o jeho zdravotním stavu. Chování obžalovaného na místě dopravní nehody, včetně jeho telefonátu, je parné i z výpovědi svědkyně XXX. Za této situace je zřejmé, že zdravotní stav obžalovaného bezprostředně před nehodou i po ní nebyl takový, aby umožnil být minimální pochybnosti o jeho plném vědomí, ostatně i způsob jízdy obžalovaného tak, jak je prokázán výpovědi svědků, tedy normální plynulá jízda a později plynulá jízda při středu vozovky a teprve poté najetí do protisměru vylučuje tvrzenou náhlou poruchu vědomí, ale naopak potvrzuje mikrospánek obžalovaného. Z tvrzení obžalovaného naopak vyplývá tendence účelové argumentace, která je patrná i z toho, že do současné doby se obžalovaný k žádnému specializovanému vyšetření na neurologii nedostavil, 6 měsíců po dopravní nehodě, prakticky bezprostředně před termínem hlavního líčení ve věci, navštívil internistu, kde se podrobil komplexnímu vyšetření bez zjištění jakékoli patologie nepřiměřené jeho věku a svému předchozímu zdravotnímu stavu, údaj o narkolepsii nebyl (a ani nemohl být) internistou potvrzen, obžalovaný byl v této souvislosti odkázán na specializovaného lékaře, neurologa. Je evidentní, že žádné vyšetření, případně znalecké zkoumání z oboru neurologie či jiného oboru, nemůže potvrdit či vyloučit „náhlou poruchu vědomí“, jakékoli osoby zpětně cca 6 měsíců, což ovšem neznamená, že by měl soud automaticky k vyvrácení takto účelového tvrzení provádět důkazy za situace, kdy je stav obžalovaného bezprostředně před střetem (způsob jízdy a chování ten den, viz také výpověď svědkyně XXX) a bezprostředně po střetu (chování, komunikace, orientace) spolehlivě prokázán výpovědi svědků, po zdravotní stránce pak byl zdravotní stav obžalovaného navíc poměrně podrobně prošetřen přímo na místě dopravní nehody posádkou záchranné služby, včetně lékařky.

Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že se obžalovaný jednání, které je mu kladeno za vinu, dopustil, přičemž tímto jednáním naplnil po subjektivní i objektivní stránce všechny zákonné znaky skutkové podstaty přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a přečinu těžkého ublížení na zdraví podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku, protože jinému z nedbalosti způsobil smrt (XXX) a další osobě způsobil těžkou újmu na zdraví (XXX) proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona, přičemž porušení důležité povinnosti ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b), odst. 2 a § 11 odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb. je nutné spatřovat v nevěnování se řízení, kdy obžalovaný vlivem předchozí únavy, kterou mohl předpokládat a vnímat, přestal ovládat řízení vozidla a během jízdy usnul, přitom plynule přešel do protisměru, kde se čelně střetl s protijedoucími cyklisty XXX a XXX. S ohledem na uvedené následky pak, podle názoru soudu, nelze považovat porušení takové povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 1 cit. zákona za porušení povinnosti nikoli důležité a uvažovat tak o změně právní kvalifikace

jednání obžalovaného. Cyklisté neměli šanci jakkoli reagovat a střetu s vozidlem obžalovaného zabránit, v jejich směru jízdy se nebylo kam vyhnout, střet tak byl neodvratitelný. Porušení důležité povinnosti v případě obžalovaného bylo, podle názoru soudu, způsobeno zbytečným riskováním v době, kdy musel zaznamenat únavu, které sice nepřipisoval natolik zásadní význam, protože byla přiměřená denní době poté, co obžalovaný trávil dopolední část dne prací v extrémně nepříznivém počasí (velmi vysoké teploty) a s přihlédnutím ke svému věku a zdravotnímu stavu přiměřenému tomuto věku, nicméně je evidentní, že indispozice ve formě mikrospánku nepřichází zcela náhle a nečekaně během několika málo vteřin, přičemž zpočátku je právě vnímána jako standardní únava, která je podceňována, což byl i případ obžalovaného. Pokud z výpovědi svědků a při obecném vědomí letního období v r. 2015, které se vyznačovalo extrémně vysokými teplotami, vyplynulo, že bylo teplo, slunečno, teplota přes 40 st., pak obžalovaný zcela pochopitelně při celodenním „ provozu „ tak, jak jej popsal on i jeho kamarádka XXX, kdy absolvoval přejezdy motorovým vozidlem, stěhování ledničky, atd., logicky musel být po obědě za velmi teplého počasí unavený, a to ať už tuto únavu vnímal jako běžnou denní dobou, případně jinak, přesto tento stav hrubě podcenil. Při venkovních teplotách přes 40 st. Celsia je pak obecně řidič v neklimatizovaném vozidle na slunci vystaven teplotám přes 50 i 60 st. Celsia, což je pro jakéhokoli řidiče, tím spíše pro osobu ve věku obžalovaného (70 let s prokázanou obezitou), situace vysoce riziková nejenom pro něho, ale především pro ostatní účastníky silničního provozu. Není rozhodující, zda a jak vnímal obžalovaný situaci bezprostředně před střetem s cyklisty, či krátce předtím, protože v té době již musel bezpečně svoji únavu cítit a pokud preventivně neprovedl opatření tak, aby byl schopen dojet alespoň na nejbližší místo vhodné k zastavení, pak pouze vsadil na skutečnost, že „ vydrží „ , což se však stalo pro XXX osudným. Charakter a rozsah zranění nezletilého XXX byl bezpečně výrazným omezením v obvyklém způsobu života ve smyslu kritéria ust. § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku, protože se podrobil několikátýdenní hospitalizaci s podporou základních životních funkcí a teprve po sedmi týdnech byl propuštěn do domácího ošetřování. Společenská škodlivost obou přečinů byla v zákonem předpokládané míře naplněna, jako forma zavinění byla shledána nedbalost vědomá podle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, a to mimo jiné i proto, že obžalovaný již obdobnou dopravní nehodu v r. 2014 shodným způsobem způsobil, byť její následky byly zcela zanedbatelné oproti následkům v nyní projednávané věci.

Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vycházel z § 38 odst. 1 a § 39 odst. 1 tr. zákoníku, bylo přihlédnuto ke způsobenému následku, okolnostem případu i způsobu spáchání tr. činu a k osobě pachatele. Obžalovaný se dopustil dvou nedbalostních trestných činů v oblasti dopravy, způsobený následek je neodstranitelný, obžalovaný svým jednáním způsobil smrt osoby velmi mladého produktivního věku, ženy, matky malého dítěte a také způsobil těžkou újmu na zdraví 7 letému chlapci, kterému navíc odňal ze života matku. K osobě obžalovaného nebylo zjištěno negativních zpráv, jedná se o dosud bezúhonnou osobu, z místa bydliště je kladně hodnocen, v evidenční kartě řidiče má 3 záznamy, z toho jeden za nepatrný zbytek alkoholu při jízdě motorovým vozidlem, další za překročení rychlosti v obci. Skutečnosti, zda obžalovaný následně řídil motorové vozidlo po projednávané dopravní nehodě v době zadržení řidičského oprávnění, případně zda tuto dopravní nehodu způsobil pod vlivem alkoholu (viz jeho dechové zkoušky), nebyly předmětem obžaloby a soud k nim při svém rozhodnutí nepřihlížel. Po zhodnocení těchto skutečností dospěl soud k závěru, že s ohledem na skutečnost, že obžalovaný

způsobil smrt jiné osoby a to bez jejího spoluzavinění (na vzniku kolizní situace nenese žádný podíl), stejně tak těžké ublížení na zdraví nezletilému dítěti, nelze v daném případě uložit obžalovanému jako trest přiměřený jiný trest, než trest nepodmíněný. S ohledem na aktuální výši trestní sazby pro přečin podle § 143 odst. 1,2 tr. zákoníku (ohrožen sazbou 1 až 6 let), soud ukládal trest ve výši 1/2 této zákonné trestní sazby, tedy v délce 3 roky, protože obžalovanému nelze přiznat polehčující okolnost doznání, která by umožnila uložit trest mírnější, byť rovněž v nepodmíněné formě, přičemž trest byl ukládán jako trest úhrnný podle § 43 odst. 1 tr. zákoníku. Dopravní nehoda nebyla způsobena zvýšeným hazardérstvím, agresivitou, či podobným způsobem, jednalo se o mikrospánek, ovšem s naprosto tragickým následkem. Pro výkon trestu byl obžalovaný v souladu s ust. § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s dohledem. Alternativně navržený trest podmíněný pak soud, s ohledem na tragický následek dopravní nehody, za dostatečný nepovažoval, a to zejména z důvodů generální i individuální prevence, protože obžalovaný již v r. 2014 jako řidič obdobným způsobem selhal, přesto si z této zkušenosti žádné poučení nevzal a jejím opakováním způsobil smrt ženy v produktivním věku, matky malého dítěte. Současně soud shledal důvod pro uložení trestu zákazu činnosti, protože obžalovaný se dopustil jednání v souvislosti s řízením motorových vozidel, porušil předpisy na úseku dopravy a způsobil fatální následek, proto byl uložen tento druh trestu ve výši 2/3 zákonné sazby (1-10 let), tedy ve výměře 7 let.

Protože se poškozená Odborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, se sídlem v Praze 4, Roškotova 1225/1, připojila se svým nárokem na náhradu škody včas a řádně ve výši 85.521 Kč a 2.875 Kč (náklady převozu a ošetření zesnulé XXX a léčby XXX), které byly objektivně prokázány, byl jí nárok na náhradu škody v uplatněné výši podle § 228 odst. 1 tr. řádu přiznán. Pokud jde o nárok bolestného, se kterým se připojil včas a řádně nezletilý poškozený XXX (ve výši 300.000 Kč), pak v řízení se podařilo, podle názoru soudu, prokázat lékařskou zprávou (odborným vyjádřením), že počet bodů zranění poškozeného byl stanoven na 573 s možným navýšením o 50 % z důvodu velmi náročného způsobu léčby s nutností napojení pacienta přechodně na umělou plicní ventilaci (viz odborné vyjádření na čl. 409 spisu). Pro výpočet náhrady bolestného pak soud postupoval podle metodického pokynu NS ČR k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolestné a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku), přičemž pro r. 2015 je hodnota 1 bodu oceněna částkou 256,86 Kč (1% hrubé měsíční minimální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející roku, v němž vznikl nárok na bolest). Výpočet tak byl proveden následovně: 573 bodů x 256,86 Kč = 147.180,78 Kč s navýšením o 50 % = 220.771,17 Kč. Protože pojišťovna vyplatila nezletilému bolestné ve výši 162.692 Kč, jak je zřejmé ze zprávy na čl. 450 spisu, zbývá k výplatě rozdíl, tedy částka **58.079,17 Kč**, která byla nezletilému XXX soudem přiznána podle § 228 odst. 1 tr. řádu, protože ke krácení nároku nezletilého pojišťovnou není, podle názoru soudu, žádný důvod. Je zřejmé, že navýšení bodového hodnocení o 50 % je v případě takto malého pacienta, kterému bylo způsobeno silně bolestivé a vážné zranění, jehož léčba byla spojena s umělou plicní ventilací, opakovanými operativními zákroky v plné narkoze, sedmítýdenní hospitalizací, odloučením v takto nízkém věku od rodičů při vědomí úmrtí své matky, zcela na místě, protože se v daném případě jedná o mimořádně traumatizující okolnost na straně chlapce dosud velmi nízkého věku. Protože se nezletilý připojil s nárokem bolestného ve výši 300.000 Kč a bylo mu

přiznáno v součtu s plněním pojišťovny 220.771,17 Kč, byl se zbytkem svého nároku na náhradu škody ve formě bolestného odkázán podle § 229 odst. 2 tr. řádu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Další nároky na náhradu škody se týkaly nemajetkové újmy ve smyslu § 2959 občanského zákoníku. Je zřejmé, že posun v judikatuře obecných soudů, ale i Ústavního soudu České republiky, jednoznačně směřuje k tomu, aby obecné soudy trestního soudnictví o nároku poškozených, zejména pozůstalých, u škody způsobené trestnou činností, namnoze v dopravě, rozhodovaly, aby tak poškození nebyli nuceni zbytečně absolvovat další soudní řízení. Mělo by tomu tak být o to spíše za situace, kdy soud v trestním řízení má dostatečné podklady pro rozhodnutí tak, jako v nyní posuzované věci. Všichni pozůstalí poškození byli osobně při hlavním líčení soudem vyslechnuti, všichni se vyjádřili k následkům, které pro ně dopravní nehoda, resp. její následky, v podobě smrti XXX a zranění XXX, měla, rozsah dokazování prakticky kopíroval identické posouzení v této otázce tak, jak by jej prováděl civilní soud a není důvod se domnívat, že by soud v civilním řízení mohl ještě provádět důkazy jiné, než provedené v řízení trestním. Z dostupné judikatury lze přitom seznat, že v jiných částech České republiky již soudy v minulosti o nárocích nemajetkové újmy běžně rozhodovaly a rozhodují a jejich rozhodnutí jsou již pravomocná, jedná se přitom právě o případy dopravních nehod s následkem smrti a tomu odpovídajících nároků poškozených, pozůstalých (např. rozsudek Okresního soudu v Prostějově ze dne 18. 9. 2014 sp. zn. 2T 149/2014, rozsudek Okresního soudu v Domažlicích ze dne 24. 9. 2014 sp. zn. 2T 102/2014 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 12. 2014 sp. zn. 9To 358/2014 či např. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, pobočky v Táboře, ze dne 8. 1. 2014 sp. zn. 9T 83/2013). Za této situace, s odkazem na nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 22. 12. 2015 sp. zn. I.ÚS 2844/14 je soud toho názoru, že paušální odkazování poškozených, pozůstalých, s tímto druhem nároku nemajetkové újmy na civilní řízení, již není dostatečně odůvodněné a ani není vhodné. K tomu je třeba poukázat i na ust. § 13 občanského zákoníku, podle kterého každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky. Při usmrcení osoby blízké a nebo při zvlášť závažném ublížení na zdraví takové osobě, odčiní škůdce duševní útrapy manželů, rodičů, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Nelze vytvořit žádnou metodiku, nejde o odborné medicínské posouzení, nýbrž o zvážení dopadu újmy do osobnostní sféry pozůstalého. Přitom ze shora uvedených a pravomocných rozhodnutí trestních soudů vyplývá, že v případě úmrtí blízké osoby při dopravní nehody byly běžně přiznávány náhrady nemajetkové újmy nejbližším pozůstalým v řádu několika milionů korun českých (např. právě rozsudkem Okresního soudu v Domažlicích ze dne 24. 9. 2014 sp. zn. 2T 102/2014 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 12. 2014 sp. zn. 9To 358/2014 činila výše nemajetkové újmy 3 mil. Kč matce a manželce zesnulého a 2 mil. Kč dceři a nevlastní sestře zesnulého, přičemž případ se týkal rovněž přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1,2 tr. zákoníku). Ztráta dítěte pro rodiče, případně matky pro malé dítě, je totiž pro tyto pozůstalé nejhorší myslitelnou situací v lidském životě. Vzhledem k ust. § 13 občanského zákoníku pak mají pozůstalí v této věci legitimní a zákonný důvod očekávat, že jejich právní případ

bude posouzen a rozhodnut obdobně, protože se v podstatných znacích s výše zmíněnými právními případy shoduje.

Výši této náhrady má soud určit s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a okolnostem, za nichž k porušení práva došlo. Přitom musí dbát, aby tato výše umožnila naplnění funkcí náhrady, tedy funkce satisfakční a rovněž preventivně-sankční. Účelem satisfakční funkce je vyvážit či zmírnit újmu vzniklou na osobnosti fyzické osoby následkem protiprávního zásahu do jejích práv. Soud při posouzení výše těchto nároků přihlíží k okolnostem na straně poškozených, tedy k intenzitě vztahu pozůstalého se zemřelým, věku zemřelého a pozůstalého, k otázce hmotné závislosti pozůstalého na usmrčené osobě a k morálnímu zadostiučinění ve formě právního postihu obžalovaného. Na straně škůdce, obžalovaného, soud přihlíží k míře a zavinění za smrt usmrčeného, či zraněného, k postoji škůdce, k dopadu události do sféry obžalovaného a k majetkovým poměrům obžalovaného. Ze všech výpovědí poškozených pozůstalých, doplněných jejich prohlášením jako oběti o dopadu trestného činu na jejich život, bylo možné spolehlivě uzavřít, že intenzita jejich vztahu se zemřelou XXX a zraněným XXX byla mimořádně vysoká, jedná se o nejbližší rodinné příbuzné, kteří byli s usmrčenou v denním kontaktu. Obžalovaný způsobil smrt mladé ženě produktivního věku, přičemž tímto způsobem připravil sedmileté dítě o matku, padesátiletou ženu o sestru a sedmdesátipětiletou matku o dceru. V případě XXX a XXX se jedná o děti zesnulé, které byly na XXX osobně i hmotně závislé. Škůdce, obžalovaný, žádným způsobem nad následky dopravní nehody neprojevil upřímnou lítost a žádné morální zadostiučinění pozůstalým poškozeným neposkytl. Současně platí, že míra zavinění obžalovaného za smrt XXX a zranění XXX byla a je ničím nesnížená. Jeho postoj k následkům dopravní nehody je spíše negativní, protože vinu téměř popírá, vážně míněná a upřímná omluva pozůstalým absentuje, obžalovaný sám při dopravní nehodě nebyl nijak zraněn a zdá se, že ani žádnými psychickými problémy spojenými s vlastním pocitem viny v důsledku usmrcení jiné osoby, jako původce této události, netrpí. Po zhodnocení uvedených skutečností považoval soud uplatněné nároky na náhradu nemajetkové újmy ze strany všech poškozených pozůstalých za důvodné a jejich výši za přiměřenou a zcela korespondující s dosavadní rozhodovací praxí soudů (viz shora uvedená rozhodnutí a ust. § 13 občanského zákoníku). Proto soud přiznal nemajetkovou újmu ve smyslu § 2959 občanského zákoníku nezletilému synovi zesnulé XXX ve výši 5 mil. Kč (XXX), zletilému synovi ve výši 4 mil. Kč (XXX), matce zesnulé ve výši 2 mil. Kč (XXX), sestře zesnulé ve výši 2 mil. Kč (XXX) a švagrovi a synovci zesnulé ve výši 240 tis. Kč (XXX a XXX).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od jeho doručení podat k Okresnímu soudu v Pardubicích odvolání. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocih je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Podle § 228 odst. 4 tr. řádu může poškozený požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném

propuštění z trestu odnětí svobody obžalovaného, žádost je třeba podat u Okresního soudu v Pardubicích.

V Pardubicích dne 11. února 2016

Mgr. Karel Governac, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení : Yveta Moučková